

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

III. Нормативни изисквания и действащи практики за наблюдение и оценка на регионалното развитие

Националното законодателство не предвижда нормативни изисквания, отнасящи се до наблюдението и оценката на осъществяване на политики, вкл. и на местно ниво. Политиката за регионално развитие може да се разглежда като обхващаща в най-голяма степен въпросите и проблемите на различни секторни политики, особено на местно ниво. В този смисъл, нормативните изисквания, свързани с наблюдението и оценката на осъществяването на регионалната политика могат да бъдат използвани като основа за по-нататъшно разглеждане на въпроса.

Принципите за изготвяне, изпълнение, наблюдение и оценка са заложи в Закона за регионално развитие, Правилника за прилагане на закона за регионално развитие, Методически указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие (2012-2022), регионални планове за развитие от ниво 2 (2014-2020), областни стратегии за развитие (2014-2020), общински планове за развитие (2014-2020) .

Целта на наблюдението и оценката на регионалното развитие дефинирана в чл. 30 от ЗРР е постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. Наблюдението и оценката отчитат резултатите от изпълнението на документите, които допринасят за регионалното развитие.

Функциите на органите за наблюдение на изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие съгласно чл. 81 ППЗРР включват:

- осигуряване на информация и данни, и прилагане на система от индикатори за наблюдение по отношение на реализацията на целите и приоритетите за регионално и местно развитие;
- координация на дейностите по наблюдението между централните и местните органи на изпълнителната власт, други заинтересувани органи, организации и юридически лица на основата на принципа за партньорство;
- осигуряване съответствие на действията по наблюдението с условията и правилата в областта на защитата на конкуренцията, държавните помощи,

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

обществените поръчки, опазването на околната среда и насърчаването на равните възможности и социалното включване;

- обсъждане и одобряване на доклади за наблюдението на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие;
- осигуряване на комуникация и взаимодействие с административните структури, участващи в процеса на изпълнение на регионалните планове за развитие и на общинските планове за развитие;
- разглеждане на предложения и вземане на решения за повишаване ефективността на процеса на наблюдение в случай на установяване на проблеми и пропуски;
- определяне и изпълнение на мерки за осигуряване на информация и публичност относно постигнатите резултати от наблюдението с цел да се гарантира прозрачност при изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие.

Кметът на общината осъществява координация и контрол върху процеса на разработване и съгласуване на общинския план за развитие¹⁵. Наблюдението има за цел да проследи изпълнените на общинския план за развитие и прилагането на политиките, които са формулирани в неговите рамки. Компонентите, които трябва да бъдат наблюдавани са изпълнение по отношение на:

- Разпределение на изпълнението на конкретни проекти във времето;
- Разпределение на финансовото изпълнение на политиката;
- Оценка на ефективност и ефикасност на изпълнението на политиката.

Системата за наблюдение обхваща¹⁶:

- източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информация;

¹⁵ чл. 35 (2) от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР)

¹⁶ чл. 78 (2) ППЗРР

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- индикаторите за наблюдение;
- органите за наблюдение, организацията и методите на тяхната работа;
- системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

Орган за наблюдение на общинския план за развитие е общинският съвет (ОБС). В процеса на наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие общинският съвет осигурява участието на заинтересуваните органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на общинския план за развитие.

Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на общинския план за развитие се осигурява от бюджета на общината.

Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие, като за резултатите от наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се разработва годишен доклад. Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се изготвя по определен от кмета на общината ред и се одобрява от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие съдържа информация за:

- общите условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност - промените в социално-икономическите условия в общината;
- постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение;
- действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие, в т. ч.:
 - мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
 - резултатите от извършени оценки към края на съответната година;
- заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

В периода 2010 – 2012 г. са извършени текущи и междинни оценки на стратегическите и планови документи действащи между 2005 – 2015 г. (2007 – 2013 г.) на национално, регионално, областно и общинско нива от системата за регионално развитие.

Анализът на констатациите и изводите, включени в изготвените междинни оценки на стратегическите и планови документи както на национално и регионално, така и на областно и общинско ниво показва наличието на няколко основни проблема по отношение дефиниране и администриране на системите за наблюдение и оценка на документите:

- несъответствие на предложените индикатори с областта на въздействие и/или планираните цели, некохерентна структура на индикаторите за наблюдение и оценка;
- липса на целеви стойности за предложените индикатори, които да бъдат постигнати в края на плановия период или в определените ключови моменти (milestones);
- определяне на индикатори за наблюдение и оценка, за които не са или не могат да бъдат определени надеждни източници на информация;
- трудности при отразяване в процеса на наблюдение и оценка на дейности, осъществявани от бизнес и социалните партньори, развиващи дейност на съответната територия във връзка с постигане на определени цели и приоритети;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- недостатъчен капацитет у служителите на административните структури и социалните партньори за изграждане, поддържане и прилагане на система за мониторинг и оценка, вкл. избор на индикатори и източници на информация.